

Motion till riksdagen
2005/06:K449

av **Henrik S Järrel (m)**

Inomkommunal skatteutjämning

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändring av 1 kap. 7 § andra stycket regeringsformen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs rörande principerna för inomkommunal skatteutjämning.¹

¹Yrkande 2 hänvisat till FiU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Regeringsformen föreskriver i 1 kap. 7 § andra stycket att kommunerna får taga ut skatt för skötseln av sina uppgifter.

Den kommunala självstyrelsen har länge ansetts vara en hörnsten i vår svenska demokratimodell. Med åren har dock det kommunala självstyret naggats betänkligt i kanten genom tillkomsten av nya lagar som inneburit inskränkningar i självstyrelsen på olika sätt. Det kan t.ex. gälla reformer som ålägger kommunerna nya uppgifter för vilka de inte får full kostnadstäckning eller andra uttryck för begränsad rådighet över beslut som rör ekonomi, skatter och administration.

Av regeringsformens citerade lagrum kan man tro att en kommuns beskattningsrätt gäller för skötseln av *sina* uppgifter och inte andra kommuners. Men enligt en tolkning av Lagrådet kan föreskriften förstås så att en kommun äger rätt att beskatta sina invånare för att helt eller delvis bekosta *även* andra kommuners uppgifter. Med det synsättet får den kommunala självstyrelsens chimär lagstöd av högsta valör.

Om kommuninnevånarnas skattemedel i en kommun tas ut för att spenderas för utgifter i en annan kommun rubbas på sikt inte bara den kommunala självstyrelsens legitimitet utan även skattemoral och betalningsvilja. Föreskriften i RF 1 kap. 7 § andra stycket bör därför omformuleras för att omöjliggöra en sådan tolkning, vilket riksdagen som sin mening bör ge regeringen till känna.

Att utjämna skatteintäkterna t.ex. mellan kommuner med hög respektive låg skattekraft är nödvändigt men bör då finansieras med statsbidrag från skatteintäkter via statsbudgeten snarare än att belasta enskilda kommunalskattebetalare. Den modell för inomkommunal skatteutjämning som efter många turer och mycket lappande för närvarande praktiseras, med en utjämningsavgift kallad Robin Hood-skatt, slår inte bara ojämnt och orättvist utan verkar för en del kommuner även kontraproduktivt på så sätt att det knappast lönar sig för dem att satsa offensivt på utbyggnad och tillväxt, snarare tvärtom. Det nuvarande utjämningsystemet bör därför avvecklas och ersättas av ett nytt och bättre där statens ansvar gentemot kommunernas inkomstförutsättningar tydliggörs mer individuellt än generellt. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Henrik S Järrel (m)